

1880 – 1930

Uppvaknande

Under årtiondena runt förra sekelskiftet förvandlas det svenska samhället i grunden. Från ett av de fattigaste jordbrukssamhällena i Europa till ett begynnande industrisamhälle med stora och många konflikter mellan arbetsgivare och arbetstagare utan skyddsnät. Tjänstemännen, som länge ser sig som arbetsgivarens förlängda arm, är sämre organiserade och drabbas därför hårdare av depressionen. Något som väcker insikten om vikten av att ta mer plats.

1888

Första kontoristföreningen bildas, föregångaren till dagens tjänstemannaförbund, med tjänstepension som en huvudfråga.

1906

Året för den så kallade decemberkompromissen där arbetsgivarna erkänner arbetarnas rätt att organisera sig och LO erkänner arbetsgivarens rätt att leda och fördela arbetet.

10 öre
kostar en liter mjölk.

ca 1 000 per år
tjänar en folkskollärare 1900.

0 veckor
lagstadgad semester om året.

Pension!

Folkpension införs 1913 och sedan 1917 har Alecta (då SPP) gjort ålderdomen tryggare.

LO föds
Landsorganisationen för arbetare bildas.

SAF bildas
Svenska Arbetsgivareföreningen ser dagens ljus.

SVT bildas
Föregångaren till SIF.

Sveriges privatanställdas pensionskassa (SPP) bildas 1917.

1898

1902

1917

1920

Lysna här!